

بازگشت یک شهر ایران به جمع گرم‌ترین‌ها

بعد از روزها یک شهر از ایران به جمع فهرست ۱۵ تایی گرم‌ترین شهرهای جهان بازگشت. به گزارش همشهری، شهر اهواز در استان خوزستان با دمای ۴۰٫۷ درجه سانتی‌گراد روز چهارشنبه (۲۵ مهر) نهمین شهر گرم جهان شناخته شد. آخرین بار شنبه، ۱۴ مهر بندر دیر در استان بوشهر با دمای ۴۱٫۶ درجه سانتی‌گراد بالای صفر جایگاه پانزدهمین شهر گرم جهان را به خود اختصاص داده بود.

نام جدید ایستگاه راه‌آهن دامغان

ایستگاه راه‌آهن دامغان به نام شهید حسین امیرعبداللهیان، فرزند پرومند این شهر و وزیر امور خارجه دولت سیزدهم مزین شد. به گزارش ایرنا، در این آیین از سردیس وزیر امور خارجه، شهید حسین امیرعبداللهیان در ایستگاه راه‌آهن دامغان نیز رونمایی شد.

امیرعبداللهیان، نخستین وزیر امور خارجه شهید اردیبهشت ۱۳۴۳ در روستای فیروزآباد بخش امیرآباد دامغان متولد شده بود. وی جانباز شیمیایی، دیپلمات اهل دامغان و وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در دولت سیزدهم بود.

ساحل دوطرفه

یکی از مناطق گردشگری قشم به ساحل دوطرفه جزایر ناز تعلق دارد. ساحل دوطرفه جزیره قشم یکی از مناطق زیبا و جاذبه گردشگری است. ساحل دوطرفه زیبایی جزیره قشم پدیدهای نادر در این منطقه محسوب می‌شود و به دلیل سرعت جذر و مدش جای خطرناکی است. عکس: امین ابراهیمی

نان کامل برای نخستین بار در خراسان جنوبی پخت شد

مهدی جعفری، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان جنوبی، ۱۶ تانوالی در مرکز استان و ۹ تانوالی در شهرستان‌ها پخت نان کامل را برای نخستین بار در استان شروع کرده‌اند. روز اول هم ۳ تانوالی در بیرجند پخت نان رایگان داشتند تا فرهنگ استفاده از نان کامل رایج شود.

شهرت پرتقالی

قائم‌شهر در مازندران قطب تولید مرکبات در کشور است؛ سالانه بیش از ۴۰۰ هزار تن مرکبات در این شهرستان تولید می‌شود

محمود مولایی
روزنامه‌نگار

ماه مهر و آبان حاشیه‌هایی مانند «بالا تن» و «نظاهی» شهرستان قائم‌شهر، حساسی شلوغ است. با عبور از این جاده‌ها، بسیاری از کارگرانی را می‌بینید که مشغول کار هستند؛ چیدن پرتقال و نارنگی. جعبه‌های مرکباتی که از این منطقه سرریز می‌شود، توسط خودروهای باربری به نقاط مختلف کشور و همچنین برخی کشورهای همسایه صادر می‌شود. نه تنها بخش قابل توجهی از تولیدات مرکبات در مازندران یعنی حدود یک‌ششم کل تولید آن متعلق به قائمشهر است، بلکه این شهرستان در کشور هم قطب تولید مرکبات محسوب می‌شود.

چرا قائمشهر قطب است؟

آمارها نشان می‌دهد سطح زیر کشت مرکبات دنیا ۱۱ میلیون هکتار، سطح زیر کشت مرکبات ایران ۳۰۰ هزار هکتار و سطح زیر کشت مرکبات مازندران ۱۲۰ هزار هکتار است که سهم قائمشهر از این آمار، ۵ هزار هکتار می‌شود. مازندران با تولید بیش از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال بیش از ۵۲ درصد نیاز بازار داخلی را تأمین می‌کند و سهم قائمشهر از این تولید، سالانه بیش از ۴۰۰ هزار تن مرکبات است.

از سطح زیر کشت شهرستان قائمشهر حدود ۱۱ هزار و ۵۰۰ هکتار پرتقال و ۳۵۰۰ هکتار نارنگی است. آمارها نشان می‌دهد متوسط عملکرد تولید پرتقال در باغات این شهرستان ۲۳ تن در هکتار و نارنگی ۲۷ تن است و این شهرستان در عرصه صادرات مرکبات به کشورهای دیگر، رتبه اول مازندران را هم در اختیار دارد؛ به طوری که سال گذشته بیش از ۴ هزار تن از مرکبات این شهرستان به خارج از کشور صادر شد. بیش از ۲۵ رقم مرکبات شامل انواع پرتقال تامسون، ناول، ناولینا، موره، سانگین، بیرونی، پرتقال خونی کاراکارا، پرتقال خونی تاراکو، پرتقال خونی موزی، سلطان مرکبات یا گریپ فروت، لیموشیرین و لیموترش با رقم نارنگی مانند کلمانتین (یافا)، نارنگی زردروس، محلی، انشو و نارنگی پیچ، بالنگ، نارنج و... در قائمشهر تولید می‌شوند و پیش‌بینی شده است که میزان تولیدات مرکبات قائمشهر در سال ۱۴۰۳ رکورد بزند.

مازندران، رتبه اول در میان استان‌ها

بیشتر از ۵۵ درصد از تولید مرکبات کشور متعلق به استان مازندران است، اما حضور شد که مازندران به قطب تولید مرکبات کشور تبدیل شد؛ به گفته معاون تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی مازندران، چند دهه است که در مازندران تولید مرکبات انجام می‌شود و طی دهه‌ها، توسعه پیدا کرده است.

آن‌طور که هادی باقری به همشهری توضیح می‌دهد، مراکز تحقیقاتی در این حوزه موجب شده است اقدامات بسیاری خوبی در زمینه تولید مرکبات به‌ویژه توسعه ارقام جدید، بهره‌وری بیشتر انجام شود و کم‌کم ارقام مناسب با شرایط اقلیمی استان به باغداران معرفی و عوارض و آفت‌ها به حداقل برسد. او با بیان اینکه فصل برداشت مرکبات با نارنگی پیش‌سر آغاز می‌شود، می‌گوید: «اولی آبان به استقبال برداشت انواع پرتقال و بعد از آن به استقبال رقم عمده مرکبات استان یعنی پرتقال تامسون می‌رویم.» معاون تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی مازندران با تأکید بر اینکه بعد از برنج، مرکبات مازندران دومین محصول مهم اقتصادی و منبع درآمد در استان محسوب می‌شود، می‌افزاید: «ظرفیت انبارداری محصولات کشاورزی مازندران هم بر همین مبنا توسعه سردخانه‌ها از ۸۰۰ هزار تن به یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن افزایش یافته است.» به گفته باقری، گردش مالی مرکبات استان بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان است و این خود نشان می‌دهد مسئولان باید توجه بیشتری به تولیدات گیاهی مازندران داشته باشند و بوجه مناسبی را به استان تخصیص دهند؛ هم در جهت توسعه گلخانه‌های عاری از ویروس و هم در زمینه مبارزه با آفات.

اوضاع مناسب امسال و صادرات

به گفته معاون تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی مازندران، اوضاع مرکبات سال ۱۴۰۳ در مازندران بسیار خوب است. هادی باقری به همشهری می‌گوید که باغداران توانسته‌اند باغ‌های خود را توسعه دهند و امیدوارند امسال با یک قیمت مناسبی که ضامن سود کشاورز و باغدار باشند و کرامت مصرف‌کننده هم حفظ شود، محصولات خود را عرضه کنند. او با بیان اینکه نرخ صادرات از مبدأ مازندران در سال ۱۴۰۳ افزایش ۱۲ درصدی داشته است هم تأکید می‌کند که تا این لحظه، قیمت محصولات باغی و مرکبات به اصطلاح سر درخت، قیمت مناسبی دارد.

«قبر و کارزین»، بزرگ‌ترین تولیدکننده لیموترش

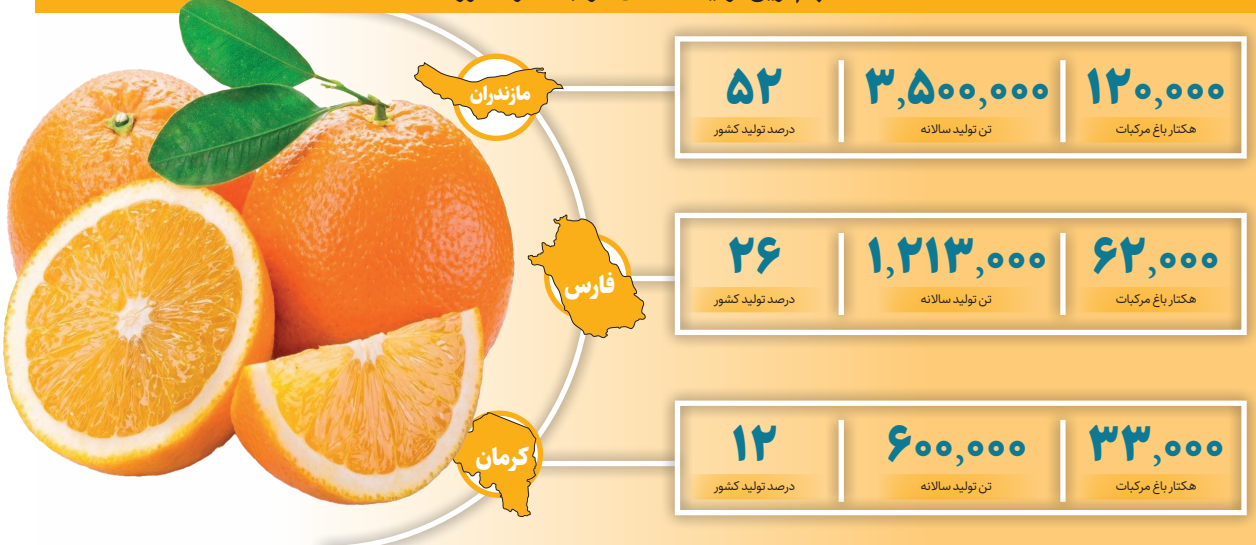
شهرستان «قبر و کارزین» در استان فارس با توجه به شرایط اقلیمی منحصر به‌فرد، بزرگ‌ترین تولیدکننده لیموشیرین و لیموترش کشور است؛ به طوری که باغداران این شهرستان سالانه ۴۳۰ هزار و ۲۵۰ لیتموترش مصرفی کشور را تأمین می‌کنند. محصول برداشت شده از این شهرستان برای مصرف داخلی به کشورهای دیگر نظیر روسیه و کشورهای حوزه خلیج فارس صادر می‌شود. برداشت این محصول توانسته اشتغال‌زایی فصلی برای ۲۰ هزار نفر فراهم کند و باعث رونق اقتصادی و معیشت مردم در این شهرستان شود. در شهرستان قبر و کارزین از هر هکتار به‌طور متوسط ۳۸ تن لیمو برداشت می‌شود که با توجه به سطح کشت، این رقم در مجموع سالانه به ۱۷۱ هزار تن می‌رسد.

روستای «صنم حاجی کلا»

اهالی روستای «صنم حاجی کلا» استان مازندران اغلب به باغداری مشغول هستند. در این روستا که قطب تولید مرکبات قائمشهر محسوب می‌شود و در ۱۵ کیلومتری جنوب غربی شهرستان قائمشهر واقع شده، کشاورزی (باغداری و شالیکاری) جایگاه ویژه‌ای دارد. البته باغداری از میان‌این دو مهم‌تر و به‌قولی باصرفه‌تر است. این روستا دارای باغداران نمونه در سطح شهرستان استان است. بیشتر محصول آنها مرکبات مانند تامسون، تامسون خونی، نارنگی، پرتقال و لیموترش است. البته برخی نیز از زمین‌های خود انواع گیوه، توت‌فرنگی، نعود و لوبیا، گوجه‌فرنگی و حتی گیلاس و آلبالو و سیب نیز برداشت می‌کنند که در مقایسه با مرکبات بسیار اندک است.

مهم‌ترین تولیدکنندگان مرکبات در کشور

بیشترین تعداد مزارع خاویاری کشور در گیلان است

کوروش خلیلی، مدیرکل شیلات گیلان؛ بیشترین تعداد مزارع خاویاری کشور در گیلان قرار دارد. ۱۱ هزار هکتار از اراضی آبی در حوزه شیلاتی گیلان است. این استان جایگاه خاصی در حوزه تولید محصولات شیلاتی دارد.

شهیدگاه جنگ چالدران

آرامگاه کشته‌شدگان جنگ چالدران در قسرن دهم در محوطه آرامگاه شیخ‌صفا‌الدین اردبیلی به‌عنوان موزه سنگ قبر جان‌باختگان جنگ چالدران، میزبان گردشگران است.

به گزارش همشهری، پس از پایان جنگ چالدران بین ایران و امپراتوری عثمانی، شاه‌اسماعیل یکم پیکر کشته‌شدگان نبرد را از دشت چالدران جمع‌آوری کرد و به اردبیل انتقال داد. این آرامگاه از زمان صفویان به بعد به شهیدگاه شهرت یافت. پیکرهای منتقل شده طی مراسمی با حضور شاه‌اسماعیل یکم به خاک سپرده شدند. جنگ چالدران جنگی میان شاه‌اسماعیل یکم (شاه صفوی) و سلطان سلیم یکم (پادشاه عثمانی) در سال ۱۵۱۴ میلادی بود که با پیروزی قاطع امپراتوری عثمانی بر ایران صفوی به پایان رسید.

در نتیجه این جنگ، امپراتوری عثمانی منطقه آناتولی شرقی و شمال عراق و شهر دیاربکر و دریاچه وان را از ایران صفوی تصرف و ضمیمه خاک کرد. این نخستین کشورگشایی عثمانی به سوی آناتولی شرقی و آغاز وقفه طولانی مدت کشورگشایی صفویان در سرزمین‌های غربی بود. در این جنگ، نیروهای قزلباش ایران نزدیک به چهل‌هزار تن و سپاه عثمانی قریب به ۱۰۰ هزار نفر بودند، که قزلباشان به‌علت شمار کمتر و نداشتن تجهیزات مناسب از سپاه عثمانی شکست خوردند. در این جنگ سربازان صفوی با شمشیر، نیزه و تیر و کمان می‌جنگیدند؛ در حالی که از تش عثمانی از توپ و تفنگ بهره می‌برد. در نبرد چالدران وقتی سربازان از فرط خستگی و جرات نایی برای ادامه نداشتند، اشعار فردوسی و صدای رسای محمدخان استاجلو طینین انداز می‌دادند و قوت قلب سربازان می‌شد و حس وطن‌پرستی آنان را برمی‌انگیخت. برای تهییج سربازان قزلباش اشعاری از قسمت مهم و اصلی نبرد ایران و توران از شاهنامه انتخاب شده بود تا قزلباشان به هیجان آمده، به دشمن حمله کنند. برای بازپیدا از این موزه باید به میدان عالی‌قاپو و خیابان شیخ‌صفا اردبیل بروید.

برای تماشا فیلم آرامگاه کشته‌شدگان جنگ چالدران این کیو‌آر کد را اسکن کنید

شناسایی گروه خونی بمبئی در سیرجان

گروه خونی بمبئی گروه خونی نادری در کرمان است که به‌تازگی شناسایی شده است. مورد شناسایی شده هفتادمین ایرانی است که با گروه خونی O بمبئی شناخته می‌شود.

به گزارش همشهری، انتشار خیر شناسایی یک گروه خونی کمیاب با عنوان گروه خونی بمبئی در شهرستان سیرجان طی یکس، دو روز گذشته خبرساز شده است.

شناسایی اولیه این گروه خونی در اداره کل انتقال خون کرمان توسط دستگاه اتوماسیون گروه‌بندی خون انجام گرفت که بعد از انجام تست‌های تکمیلی مشخص شد این فرد دارای گروه خون نادر O بمبئی است؛ در حالی که این گروه خونی تا به حال در استان کرمان شناسایی نشده بود. بدین ترتیب، این مرد ۴۲ ساله سیرجانی نخستین فرد در استان کرمان با گروه خونی O بمبئی است.

طبق اعلام سازمان انتقال خون، در ایران که جمعیتی ۸۰ میلیون نفری دارد، قاعدتا باید ۲۷۰ تا ۳۰۰ نفر دارای این گروه خونی باشند؛ اما از همه آنها فقط افرادی شناسایی شده‌اند که یا اهداکننده خون بوده‌اند یا بیمار و به‌دلیل نیاز به خون، گروه خونی نادرشان شناسایی شده است. منشأ نامگذاری این نوع خون کمیاب برگرفته از شهر بمبئی در کشور هندوستان است.

همه مردم دنیا آنتی‌ژن H را در خون‌شان دارند، اما افرادی که گروه خون‌شان بمبئی است، این آنتی‌ژن را ندارند. فراوانی افراد دارای گروه خونی بمبئی نیز در میان هندوستانی‌ها و اهالی بمبئی است؛ آن‌هم به‌خاطر ازدواج‌های فامیلی که در میان آنها انجام شده است. در سرم این افراد آنتی‌ژن H وجود ندارد و از این رو فقط از هم‌گروه خود می‌توانند خون دریافت کنند.

اولین بار یک پزشک به نام Dr.Bhende در سال ۱۹۵۲ این گروه خونی نادر را در شهر بمبئی هندوستان گزارش کرد. شیوع این گروه خونی در جمعیت بین‌المللی ۴ نفر در هر یک میلیون نفر است؛ ولی در شهر بمبئی در هر ۱۰۰۰ نفر یک نفر گروه بمبئی است.

به‌عنوان نمونه در کشور کمبیا در آمریکای جنوبی که جمعیت ۵۰ میلیون نفری دارد، فقط یک نفر با این گروه خون شناسایی شده بود و چون برای جراحی، خون نیاز داشت، از کشور برزیل برای او خون ارسال شد.